SECTION 2 — MATTER

DEEL 2 — MATERIE

In Marlen Haushofer's novel *Die Wand*, the narrator is separated from the rest of the world by a glass wall during a weekend in a hunting lodge.[1] Living in isolation, the materials that surround her become her only reliable reality. Touching and working with these materials functions as a kind of epistemological anchor: it confirms her existence. Meanwhile, the narrator must fend for herself and learn to live self-sufficiently with the things at her disposal. At first, the process is clumsy. This shows that autonomy is not innate but must be learned. The narrator's new life is difficult but authentic, precisely because it is tangible. Her survival strategy is based on patience, repetition, care, maintenance and independence. One could describe this as a domestic form of ecological ethics: intimate, embodied, non-idealising.

The contributions in this section also adopt an independent position in an attempt to gain a grip on a world that is still unknown, a world undergoing unprecedented changes in education, the awareness that material resources are finite has led to a tendency to engage in a direct relationship with matter, that is, to be actively involved and to work with physical materials. This includes working with reused building materials, as well as with readily available materials such as clay or fibres. In this direct interaction with the world, something remarkable happens: the previously more or less passively consuming student becomes a maker, and at the same time the material transforms from a passive carrier used to realise a form into an active participant in the making process. By investigating, combining and thereby transforming materials, insights into properties, structures and possibilities emerge incidentally that cannot be anticipated through standard (design) drawings: the potential only becomes visible after it has been realised. This inherently requires trust in process and experiment.

1
Marlen Haushofer, *Die Wand* (Berlin: Deutsche Buch-Gemeinschaft, 1968).

In Marleen Haushofer's roman *Die Wand* wordt de verteller tijdens een weekend in een jachthut door een glazen wand afgescheiden van de rest van de wereld.[1] In dit geïsoleerde leven worden de materialen die haar omringen haar enige betrouwbare realiteit. Het aanraken en bewerken van deze materialen werkt als een soort epistemologisch anker: het bevestigt haar bestaan. Ondertussen moet de verteller zichzelf zien te redden en zelfvoorzienend leren leven met dingen die ze tot haar beschikking heeft. In het begin gebeurt dit onbeholpen. Het laat zien dat autonomie niet aangeboren is, maar geleerd moet worden. Haar nieuwe leven is moeilijk, maar authentiek, juist omdat het tastbaar is. Haar overlevingsstrategie is gebaseerd op geduld, herhaling, zorg, onderhoud, en onafhankelijkheid. Je zou dit kunnen omschrijven als een huiselijke vorm van ecologische ethiek: intiem, belichaamd, niet idealiserend.

Ook de reeks bijdragen in deze sectie proberen een onafhankelijke positie in te nemen door greep te krijgen op een nog onbekende wereld, een wereld die in ongekende verandering is. De bewustwording dat materiële bronnen eindig zijn, zorgt in het onderwijs voor een tendens om een directe relatie aan te gaan met materie, dus actief bezig te zijn en te werken met fysieke materialen. Dit omvat zowel het werken met hergebruikte bouwmaterialen, als met voorhanden zijnde materialen, zoals klei of vezels. In deze directe interactie met de wereld gebeurt er iets opmerkelijks: de voordien min of meer consumerende student wordt een maker, en tegelijkertijd transformeert het materiaal van een passieve drager, waarmee een vorm gerealiseerd wordt, in een actieve participant in het maakproces. Door materialen te onderzoeken, te combineren en daarmee te transformeren, ontstaan terloopse inzichten over eigenschappen, structuren en mogelijkheden die via de standaard (ontwerp)tekening niet voorzien kunnen worden: het potentieel wordt pas zichtbaar, nadat het is gerealiseerd. Dit vergt inherent vertrouwen in proces en experiment.

1 Marleen Haushofer, *Die Wand* (Berlijn: Deutsche Buch-Gemeinschaft, 1968).